

Nazwa przedmiotu: Instrument główny		
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Instrumentalny	Punkty ECTS Ilość godzin	60 180
Kierunek: Instrumentalistyka	Specjalność: organy	
Katedra Klawesynu, Organów i Muzyki Dawnej	Status przedmiotu: obowiązkowy	
Forma zajęć: wykład	Język: polski	
Poziom studiów: stacjonarne I st.	Rok/semestr I-III/I-VI	
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Klawesynu, Organów i Muzyki Dawnej	
Prowadzący zajęcia	prof. Radosław Marzec wykł. Szymon Olszański	
Cele przedmiotu	Przygotowanie studenta do samodzielnej pracy nad repertuarem organowym oraz jego wykonywania z uwzględnieniem szerokiego spektrum epok i obszarów geograficznych. - praca nad rozwojem warsztatu – utrwalanie prawidłowych nawyków w zakresie postawy przy instrumencie, usprawnianie aparatu gry manualowej i pedałowej, poszerzanie wachlarza umiejętności technicznych - poszerzanie wiedzy studenta w zakresie stosowania właściwej registratury, artykulacji, palcowania i pedalizacji oraz stylowego zdobnictwa – znajomość zasad i umiejętność ich praktycznego zastosowania - rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem - rozwijanie umiejętności czytania nut a'vista - doskonalenie umiejętności pamięciowego opanowania utworów - przyswojenie możliwie jak najszerszego repertuaru, z różnych epok, ze znajomością charakterystycznych dla poszczególnych kręgów praktyk wykonawczych w zakresie zdobnictwa, aplikatury, temp itp. - przygotowanie do występów publicznych (technika, interpretacja, opanowanie sceniczne) - budowanie wiedzy na temat repertuaru organowego w zakresie stylistyki, uprawianych form, stylów muzycznych, tradycji wykonawczych, registratury oraz podstawowej wiedzy z zakresu organologii.	
Wymagania wstępne	<ul style="list-style-type: none"> - Brak przeciwwskazań zdrowotnych do kontynuowania nauki gry na instrumencie - Znajomość zasad muzyki, harmonii, kontrapunktu - Ogólna wiedza muzyczna - Pozytywny wynik konkursowego egzaminu wstępnego -Umiejętność biegłego czytania nut w kluczu wiolinowym i basowym, technika gry manualowej i pedałowej opanowana w stopniu pozwalającym na swobodną pracę nad zadanymi utworami. 	
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU		
Semestr I		
Omówienie podstawowych pojęć z zakresu gry na organach, kontrola aparatu gry, zagadnienia związane z artykulacją i techniką gry, budową instrumentu itp. W zakresie repertuaru nacisk na muzykę dawną – np. mniejsza forma Bacha lub preludium północno-niemieckie, sonaty triowe, przygrywki chorałowe itp.		
Semestr II		
Kontynuacja pracy nad zagadnieniami z I semestru W zakresie repertuaru – nieco większe formy		

dawne, formy triowe, mniej złożone formy romantyczne, np. opracowania chorałowe J. Brahmsa, A. G. Rittera.

Semestr III
Kontynuacja pracy nad zagadnieniami z poprzednich semestrów, wprowadzenie pojęć związanych z wykonawstwem muzyki romantycznej, np. obsługa szaf ekspresyjnych, omówienie zasad rejestracji i obsługi instrumentu w muzyce od XIX wieku W zakresie repertuaru – większe formy dawne, utwory XIX-wieczne takie jak sonaty F. Mendelssohna- Bartholdy’ego, A. G. Rittera, mniejsze i mniej skomplikowane formy M. Regeera, C. Francka.
Semestr IV
Kontynuacja pracy nad zagadnieniami z poprzednich semestrów W zakresie repertuaru – większe formy dawne, utwory XIX- i XX-wieczne: M. Reger, S. Karg-Elert, O. Messiaen.
Semestr V
Kontynuacja pracy nad zagadnieniami z poprzednich semestrów W zakresie repertuaru – większe formy XIX- i XX-wieczne: symfonie (Ch. M. Widor, L. Vierne – wybór), większe formy M. Regeera, formy cykliczne O. Messiaena.
Semestr VI
Praca nad przygotowaniem programu egzaminu dyplomowego – trzonem programu powinna być duża forma XIX/XX wieczna. Egzamin dyplomowy – licencjat: minimum 40 min. programu solowego zadysponowanego przez pedagoga prowadzącego.

Kategorie efektów	EFEKTY UCZENIA SIĘ
K_W02	posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością;
K_W04	posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób;
K_W05	orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dziedziny lub dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także Internetu i e-learningu)
K_W07	rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania
K_W08	posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych
K_W09	posiada wiedzę dotyczącą muzyki współczesnej
K_W10	posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoją specjalnością;
K_W11	posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego ewentualnej konserwacji i strojenia itp.
K_W13	posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru
K_W15	posiada wiedzę definiującą, wyjaśniającą i ilustrującą fundamentalne zasady i koncepcje teorii sztuki muzycznej oraz kultury fizycznej;
K_U01	dysponuje umiejętnościami potrzebnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych

K_U02	jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej
K_U03	wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem
K_U04	posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów
K_U05	posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów
K_U06	posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wieku
K_U07	jest przygotowany do współpracy z innymi muzykami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym
K_U09	posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy
K_U10	opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla swojego instrumentu (intonacja, precyzja itp.)
K_U11	przyswoił sobie dobre nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny
K_U12	poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego
K_U13	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrytmicznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów
K_U15	posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych
K_U16	posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego
K_U17	dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami z nich wynikającymi
K_U18	wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal)
K_K02	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji
K_K03	posiada umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów
K_K04	posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury
K_K05	jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy społeczne, naukowe i etyczne oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej
K_K09	w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną
K_K10	umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki
K_K12	jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej

	postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów
K_K13	w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania

Metody kształcenia	wykład rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna inne metody stosowane przez prowadzącego	
Metody weryfikacji efektów uczenia się	egzamin praktyczny	
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia	Obecność na zajęciach, połączona z aktywnością i zaangażowaniem, opanowaniem zadanego repertuaru w stopniu wystarczającym do publicznej prezentacji.
	Warunki egzaminu	Egzamin praktyczny przed komisją złożoną z członków Katedry. Publiczna prezentacja przygotowanego repertuaru na wysokim poziomie technicznym i artystycznym.
Literatura podstawowa		
Literatura zgodna z treściami programowymi przedmiotu. Utwory na organy solo, utwory kameralne. Wybrane kompozycje ze wszystkich epok twórców takich jak, między innymi: A de Heredia, J.Alain, L-C Aquin, C.P.E Bach, J.S.Bach, L. Boelmann, G.Boehm, J. Brahms, N. Bruhns, H. Buchner, D.Buxtehude, J.Cabanilles, G.Cavazzoni, F.Couperin, J.N.David, H.Distler, M.Durufle, P.EbeN, C.Franck, G.Frescobaldi, A.Freyer, O.Gibbons, A.Guilmant, P.Hidemith, P.Hofhaymer, J.Jongen, S.Kard-Elert, J.L.Krebs, G.Ligeti, F.Liszt, V.Luebsck, C.Merulo, O.Messiaen, W.A.Mozart, F.Nowowiejski, F.Peeters, J.Pretorius, M.Reger, C.Sait-Saens, H.Scheidemann, M.Surzyński, J.P.Sweelinck, C.Tournemire, F.Tunder, L.Vierne, J.G.Walther.		

Literatura uzupełniająca
Jon Laukvik - Szkoła na organy - historyczna praktyka wykonawcza w epoce baroku i klasycyzmu Jon Laukvik - Orgelschule zur historischen Aufführungspraxis: Grundzüge des Orgelspiels unter Berücksichtigung zeitgenössischer Quellen / Orgel und Orgelspiel in der Romantik von Mendelssohn bis Reger und Widor: 2 C.H. Rinck - Practische Orgelschule Handbuch Orgelmusik: Komponisten - Werke - Interpretation / Rudolf Faber (Wydawca), Philip Hartmann (Wydawca) J. Erdman - Polska muzyka organowa epoki romantycznej Zeszyty naukowe - Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku P. Williams – The Organ Music of J. S. Bach L. Archbold, W. Peterson – French Organ Music from the Revolution to Franck and Widor R. Smith – Louis Vierne – organist of Notre Dame Cathedral R. Smith – Playing the Organ Works of César Franck O. Messiaen - Technique de mon langage musical N. Harnoncourt – Muzyka mową dźwięków K. Snyder – Dieterich Buxtehude C. Wolff – Johann Sebastian Bach – Muzyk i uczoney

G. Cantagrel – Guide de la musique d'orgue
O. Messiaen - Traité de Rythme, de Couleur et d'Ornithologie
W. Apel – Geschichte der Orgel- und Klaviermusik bis 1700
M. Haselböck - Franz Liszt und die Orgel
B. Owen - The organ music of Johannes Brahms
H. Busch - Zur Interpretation der Orgelmusik Max Regers
Czasopisma: Ruch Muzyczny, The Strad, Presto, MWM

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

Repozytoria prac dyplomowych, doktorskich i habilitacyjnych muzycznych uczelni krajowych oraz zagranicznych
Academic Search Premier
Cambridge Companions to Music
Classical Scores Library
Garland Encyclopedia of World Music Online
JSTOR
Naxos Music Library
New York Times Historical (1851-2007)
Oxford Music Online
Grove Music Online
Oxford Reference Online
Project MUSE
ProQuest Dissertations & Theses
RILM Abstracts of Music Literature
RIPM Retrospective Index to Music Periodicals with Full Text
International Music Score Library Project